

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisvrgensis

Continens Primordia Christianæ Religionis Per Boiarium Et Loca quædam
vicina; Catalogum videlicet & ordinariam successionem Archiepiscoporum
Salisburgensium, & Coëpiscoporum, Frisingensium, Ratisponensium,
Patauiensium, ac Brixinensium

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Copia priuilegiorum Ratisbonensibus ciibus per Fridericum secundum
Rom. Imp. contra Episcopum ibi ac Duces Bauariae datorum, Anno 1230.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13553

stri in Rotenecke non possemus Reuerendo in Christo Patri, & Domino nostro Henrico, Ratisbonen. Episcopo, satisfacere in pecunia numerata, videlicet in centum & quinquaginta libris denar. Ratisbonen. Officia nostra Ratisbonæ videlicet, iudicium pacis camerae & sculpti eidem Domino Episcopo sub hoc discretionis moderamine obligauimus, quod eadem officia Heinrico Vitrico & Carolo, fratribus de Ovve, Carolo Pragario, Heinrico Dulci, & Cunrado Gumperti commisimus usq; ad festum Apostolorum Philippi & Iacobi, proxime nunc venturum, suo nomine conseruanda; ita quod pro supra dicta Summa centum & quinquaginta librarum ex tunc eadem absoluere debeamus. Quod si in crastino dictorum Apostolorum non faceremus, ipsa officia remanebunt illis personis, quibus per nos sunt superius recomissa per quatuor annos continuos futuros, post illos quatuor annos, per quos dictis, Pragario Dulci & Cunrado Gumperti primitus fuerant recomissa. Et ut hæc rata permaneant atq; firma, ex parte hæredum nostrorum dilecti fideles nostri, Cunradus de Lupurch, Wernerus de Preintenecke, Winhardus de Rorbach, Wichnandus de Eiringspurch, Dietericus de Wildenstein, & Ulricus de Perig, Marschalcus Obstagorum nomine, per ipsam Dominum Episcopum moniti, Ratisbonensem ciuitatem intrabunt, inde nullatenus exituri, donec sibi de vniuersis & singulis defectibus, si quos eum ex hoc vel propter hoc sustinere contigeret, plenarie satisfiat. Eradicato, quod nos prædicta officia nulli infra eundem terminum committemus aliquatenus gubernanda, & si contigeret ipsum Dominum Episcopum nobis ex aliquibus causis seu defectibus aliqua defalcare, huiusmodi defalcatio non erit in pecunia, pro qua sunt subscripta officia obligata, sed in alia Summa est potius facienda, exceptione qualibet non obstante. In cuius rei Testimonium praesentes literas dedimus, nostris sigilli robore communitas. Datum Ratisbonæ, Anno Domini M. CC. LXX. nono. 12. Calend. Septembri.

Copia priuilegiorum Ratisbonensibus ciibus per Fridericure secundum

Rom. Imp. contra Episcopum ibi ac Duces Bauariae dato-

rum, Anno 1230.

R. FRIDERICVS secundus, Romanorum Imperator. Cum ad fidelium devotionem benignè dirigimus aciem mentis nostræ, ac horum profectibus intendimus diligenter, augetur in eis deuotio fidei, & tam ipsos quam alios ad seruendum fidelius, per liberalitatis exemplum feruentius inuitamus. Inde est, quod notum fieri volumus vniuersis Imperij fidelibus, tam presentibus quam futuris, quod nos attendentes puram fidem & deuotionem sinceram, quam ciues Ratisbonæ erga Imperium & nos semper habuerunt, considerantes quoque fidelia & grata seruitia, quæ pro honore & exaltatione Imperij atq; nostra exhibuerunt diutius, & exhibere poterunt in posterum gratiora, volentes ciuitatem ipsam, propter ciuium merita, gratia & beneficiis nostræ celsitudinis ampliare, de immensa liberalitatis nostræ gratia concedimus eisdem ciibus, hæredibus & Successoribus suis, in perpetuum omnia, quæ in Capitulis infra scriptis aperiuntur continentur, ut ipsis perpetuo yrantur pacifice & quiete,

In primis, quicunque ciuis Ratisbonen. de duello impeditur, si se poterit expurgare duodecima manu honestarum personarum, de impietate, qua impetratur, sit absolutus.

ITEM quicunque ciuis impetratur, quod de domo sua, vel in dormum suam aliquis sit interfactus, vel quod in ea seruauerit proscriptum, propter quod dominus sua destrui deberet, si esset verum, & actor causam ipsam prosequitur con querendo

querendo, sed pax eo tempore non esset in ciuitate iurata, sola se manu expurgabit: Si vero ciues pacem seruare iurauerunt, is, qui reus putatur, tertia manu se purgabit, inter quos sint duo, qui dicuntur denominati.

ITEM nullus inuadere debet domum alicuius ciuis, vel res in ea sibi usurpare sine iudicio ciuitatis.

SIMILITER neque Dux, neq; alter potens Dominus debet domum alicuius eius, post mortem ipsius, vel eiusdem res infra ciuitatem, vel extra sibi usurpare, sed bona ciuium, domus & reliqua, suis heredibus relinquantur, & quicquid Domini, vel alij quicq; contra heredes agere velint, illud ordine iudicario prosequantur.

ITEM quicunq; ciuis Ratisbonen. concuem suum extra ciuitatem detinuerit, vel res eius, querimoniam contra illum mouendo, nisi prius conquestus fuerit ciuitati, & iustitia sibi denegata sit, emendabit delictum Episcopo decem libris, Duci cum decem libris.

ITEM quicunq; residens in ciuitate impetratur de seruili conditione, qua tenetur impetranti, si talis probabit, quod decem annis permanserit a nullo impetratus, deinceps securus permanebit a tali impetione.

ITEM quicunq; domos, vineas, areas, curias vel alias possessiones, infra terminos pacis ciuitatis Ratisbonen. sine impetione possederit decem annis, & poste a super illis fuerit impetratus; si quietam possessionem septima manu probabit, in pace res ipsas poste a possidebit.

ITEM infra muros ciuitatis ipsius, in vicino & foris extra fossatum nulla tenetus edificabit, nisi duodecim pedes distent, inter muros & edificium, & totidem foris inter fossatum; Quod si aliter factum fuerit, praeter licentiam ciuium, remouebitur edificium, per iudicium ciuitatis.

ITEM Dux, quando solennem curiam habuerit in ciuitate Ratisbonen. solito more indictum, non exercebit iudicium contra Ministeriales Ecclesie, neque contra ciues, nisi tertio die, nec contra ciues procedet, nisi per sententiam suorum conciuium & non aliorum.

ITEM maior Aduocatus, qui Tambuogt vulgariter appellatur, & potestatem habet iudicandi, ex parte Episcopi, & ex parte Ducis Burgkgrauius in nulum ciuem proscriptionis sententiam promulgabunt, nisi quando publicum habent placitum ex antiquo statuto, quod virique illorum habere debent tantummodo ter in anno.

ITEM tribus in anno vicibus ciues, pro ut expediens fuerit, de voluntate Episcopi & Ducis, Monetam intrabunt eum Magistris ab Episcopo & Duce ad monetæ officium deputatis, & denarios examinabunt, & si qua in eisdem inventa fuerit falsitas, præfati Episcopus & Dux iudicabunt.

ITEM ciues potestatem habebunt eligendi Hansgrauium, qui disponat & ordinet extra ciuitatem & non infra, ea tantum, quæ respiciunt negotia nundinarum.

ITEM nullus ciuis, neque bona illius detineri debent loco pignorum pro Episcopo, vel pro Duce, vel pro quacunq; alia persona, nisi tantum pro suo conciue, hoc adiecto, quod detentor ciubus primò proposuerit causam suam, & iustitia sibi fuerit denegata.

ITEM quicunque ciuis acquisierit bona, vel a Monasteriis, vel ab aliis quibuslibet personis, vineas, domos, vel alias possessiones, ad spacium vitæ viius, vel plurium personarum, si contingat Dominum, cuius sunt bona vendere vel infestare, vel obligare illa, non minus habebit ille, qui acquisiuit bona, in eisdem

dem bonis iuxta quod dictum est, ius, quod acquiescuit, ei, qui tunc bonis dominatur, censem soluturus.

ITEM quicunque ciuiter transfragium passus fuerit, & ob hanc causam à quo eunq; spoliatus fuerit bonis suis; ipse spoliator propter causam delicti proscriptus Imperij habeatur.

ITEM quicunq; emendo & vendendo ritum negotiationis exercuerit, ille reddat cum ciuib; collectas; exceptis Clericis, quos super talib; relinquimus Episcopo corrigendos.

ITEM petitioni ciuium assentimus, statuentes, ut singuli potentes de ciuitate sua, qui vasallos sibi faciunt ad turbandam pacem ciuitatis, qui Mundman vulgariter nominantur, ad munitionem ciuitatis dent decem libras, nihilominus à fidelitate praescita relinquentes huiusmodi absolutos: Qui autem ad haec contumaces extiterint, sint proscripti.

ITEM statuimus, quod ciues Ratisbonen. non cogantur venire ad aliquod iudicium, extra ciuitatem, cùm hoc sit de antiquo iure ipsorum, nisi habeant prædia in rure, qua impetrantur, pro illis enim bene tenentur respondere coram Comite, in cuius Comitia præmium est locatum.

ITEM statuimus, quod vnicuiq; ciui Ratisbonen. liceat cereuifiana facere, quæ familiæ suæ sufficiat, tali pacto, quod eam non vendat, sed ad necessitatem familiæ suæ tantummodo expendat, illorum contradictione, qui officiū habent praxandi cereuifiam, non obstante.

ITEM statuimus, quod telonium Imperij, quod solebat recipi ex antiquo, extra ciuitatem, quæ Chalmuntz nominatur, nullius contradictione obstante, in eodem deinceps persoluatur.

ITEM quicunq; residens in ciuitate impetus fuerit, quod sit Vogtman alius cuius, & ille ciuis existens, collectas det nobis, & Episcopo, tanquam alius ciuis, nulla postmodum Aduocato seruitia exhibebit per coactionem, sed tantummodo certum, & ab antiquo determinatum seruitium exoluet.

ITEM si homo, qui censualis dicitur, continuam fecerit in ciuitate residen-
tiam, iura ciuitati conseruando in dandis collectis & aliis, quæ à ciuib; statuuntur, nulla postmodum exhibebit Domino seruitia, per coactionem; sed tantummodo persoluat cesum, saluum tamen in his esse volumus ius Ecclesiarum. Acta sunt hæc, Anno Dominicæ incarnationis, M. C. C. X. X. mense Septembris, 4. indictionis, imperante Domino nostro Friderico, Dei gratia gloriofissimo Rom. Imperatore, semper Augusto, Hierusalem & Sicilia Rege, anno Imperij eius 10. regni Hierusalem; 5. regni verò Sicilia 32. feliciter Amen. Datum in Castris prope Anagniam, anno mense & indictione praescriptis.

ADDITIO.